

KIRGIZİSTAN İLAÇ SEKTÖRÜ

Bişkek Ticaret Müşavirliği

KIRGIZİSTAN NÜFUS BİLGİLERİ

Kırgızistan'ın nüfusu	7,2 milyon kişi
Yaş ömrü	71 yaşdır (erkekler için 67, bayanlar için 76 yaş)
Halkın doğal büyümesi	1000 kişiye 15 kişi yada %1,7 oranı
Yerleşim	%35'i kentlerde %65'i kırsalda
Büyük şehirler:	Bişkek (1 milyondan fazla kişi), Oş (400 bin kişi)
Halkın ortalama yaşı	26 yaş
Kişi başı sağlık harcaması	83 dolar
Kişi başı ilaç harcaması	32 dolar
İlaç Pazarı	220 milyon dolar

Kırgızistan Sağlık Sistemi

01

**KIRGIZ CUMHURİYETİ
SAğLIK BAKANLIğI**

02

**K.C. Bakanlar
Kuruluna Bağlı
Zorunlu Sağlık Sigorta
Fonu**

03

**1.558 sağlık
kurumu**

04

**14.000 Doktor
Her 10.000 kişiye 21
doktor**

05

**34.600 Destek
sağlık personeli
10.000 kişiye 51**

06

**27,6 bin yatak
bulunmakta, her
10.000 kişiye 41
yatak**

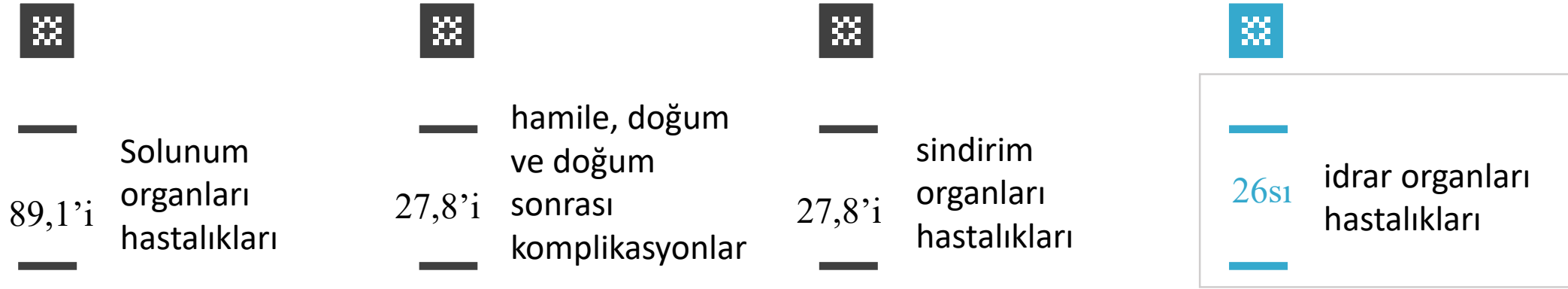
07

**Ambulans
Labaratuvarlar**

08

**12 tıp fakóltesi ve
27 tıp yüksek
eęitim koleji**

En yaygın hastalık türleri (Her 1000 kişinin)

Bulaşıcı olmayan hastalıklar, ülkedeki tüm ölümlerin %80'ine neden olmaktadır

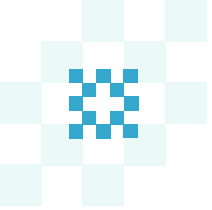
Sağlık Sektöründe Türkiye ile İşbirliği

Bişkek Türk-Kırgız Dostluk Devlet Hastanesi

- Turkish Health Klinik, Life Hospital, Kudret Göz, Universal Göz, Anka Life v.b.

Sağlık Turizmi

Kırgızistan'da İlaç Üretimi

46 kayıtlı üretici şirket.
776 çeşit ilaç

Üretim toplam ilaç
pazarının %3'ünü
oluşturmakta

FARMANUR

İDEAL PHARM

Şifalı Bitki Üretimi

Kırgızistan'ın Dünya'dan İlaç İthalatı

GTİP	Ürün Grubu	Değeri (Bin Dolar)			Değişim %	Pay %
		2020	2021	2022	(2022/2021)	2022
'3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	186.691,0	168.746,0	203.521,2	20,6	85,4
'3002	İnsan ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin vb. Ürünler	12.321,0	15.680,0	26.587,4	69,5	11,2
'3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası ve Müstahzarları	3.137,0	3.082,0	4.063,1	31,8	1,7
'3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte, Veterinerlikte Kullanılan Pamuk ve Sargılar	1.933,0	2.037,0	2.698,3	32,4	1,1
'2939	Bitkisel Alkaloidler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	2,0	4,0	436,2	10.804,9	0,2
'2936	Provitaminler ve vitaminler	205,0	3 878,0	391,2	-89,9	0,2
'2941	Antibiotikler	331,0	228,0	277,8	21,8	0,1
'3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar:Heparin	192,0	69,0	145,4	110,7	0,1
'2938	Glikozitler vb Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	64,0	109,0	52,6	-51,7	0,0
'2937	Hormonlar ve Öncelikle Hormon Olarak Kullanılan Türevler	0,0	0,0	26,4		0,0
'3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	3,0	38,0	7,5	-80,2	0,0
	Liste Toplamı	204.879,0	193.871,0	238.207,1	22,87	

Kırgızistan'ın İlaç İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı

Sıra	Ülkeler	2020	2021	2022	Değişim 2022/2021
1	Rusya	35.614,1	31.528,7	42.213,6	33,9
2	Hindistan	30.706	24.402	28.520,5	16,9
3	Türkiye	16.063,7	15.111,3	24.789,3	64,0
4	Almanya	12.042,9	13.559,9	14.065,9	3,7
5	ABD	9.140,5	2.615,2	13.400,13	412,4
6	Slovenya	11.209,8	11.361	10.684	-6,0
7	Kazakistan	3.724,4	8.817,6	10.400,6	18,0
8	Çin	4.986,2	4.646,1	7.379,8	58,8
9	Ukrayna	9.393,6	8.501,7	6.376,2	-25,0
10	Polonya	8.664,7	5.076,6	6.253,9	23,2
11	Fransa	3.857,7	4.619,8	5.692,4	23,2
12	Özbekistan	5.331,0	3.735,8	5.608,2	50,1
13	İtalya	2.170,1	4.689,1	5.360,5	14,3
14	Beyaz Rusya	3.473,1	3.497,6	5.183,9	48,2
15	Macaristan	5.985,3	5.574,8	4.704,3	-15,6
16	Mısır	1.920,2	2.573,1	4.623,2	79,7
17	İsviçre	3.420	2.930	4.228,7	44,3
18	Hollanda	3.839	3.574,2	3.546,5	-0,8
19	Çek Cumhuriyeti	1.500,9	2.058,7	. 524	71,2
20	Letonya	3.468,5	3.856,6	3.465,1	-10,2
	Liste Toplamı	176.512,5	162.730,79	210.021,43	29,06

İlaç Sektöründe Devlet Düzenlemeleri

01

Kırgız Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı İlaç ve Tıbbi Malzeme Temini Departmanı

02

165 sayılı ve 02/08/2017 tarihli İlaçların Dolaşımı Hakkında Kanun

05

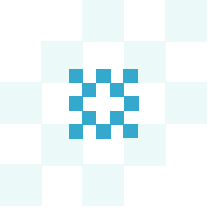
6 Sayılı 09/01/2005 tarihli Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Sağlığının Korunması Hakkında Kanun

04

66 sayılı ve 22/05/1998 sayılı Uyuşturucu, Psikotropik Malzemeler hakkında Kanun

03

136 sayılı 07/03/2023 tarihli Tıbbi kullanıma yönelik tıbbi ürünlerin ruhsatlandırılması, tescilin teyidi ve ruhsat dosyasında yapılan değişiklikler hakkında Kararname

Avrasya Ekonomik Birliği
kapsamında ortak ilaç piyasası

İlaç ve tıbbi malzemelerin Avrasya Ekonomik
Birliği kapsamında kaydının yapılması

- Kırgızistan'da AEB ilaç kaydı rejmine geçiş süreci **31 Aralık 2023** tarihine kadar ertelenmiştir.
- **1 Ocak 2024** tarihi itibarıyla **Ulusal Kayıt Sistemi** tamamen ortadan kaldırılacaktır.
- **Ulusal Kayıt Sisteminde kolaylaştırılmış işlem**
- International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceutical for human use (ICH) kurumuna üye ülkelerden gelen başvurularda ilacın laboratuvar test sonuçları aranmayacak, ön başvuru işlemi kaldırılmıştır.

K.C. Ulusal Kayıt Sistemi

6500 çeşit ilacın kaydı yapılmıştır. Bunlardan **42 Türk** şirketinin **449 Türkiye menşeli ilaç** çeşidi kayıt edilmiştir.

İlgili mevzuatlar çerçevesinde aşağıdaki ürünlerin ithalatı, ithalatı, üretimi, dolaşımı ve satışı ruhsatlandırmaya (kayıt) tabidir.

- Yeni tıbbi ürünler ve önceden ruhsatlandırılmış tıbbi ürünlerin yeni kombinasyonları
- Daha önce ruhsatlandırılmış ancak diğer dozaj formlarında üretilmiş tıbbi ürünler
- Jenerik ilaçlar
- Homeopatik ilaçlar
- Biyolojik olarak aktif gıda katkı maddeleri
- Tıbbi immüno-biyolojik ilaçlar
- Tıbbi kozmetik
- Hayvanları tedavi etmek için kullanılan ilaçlar

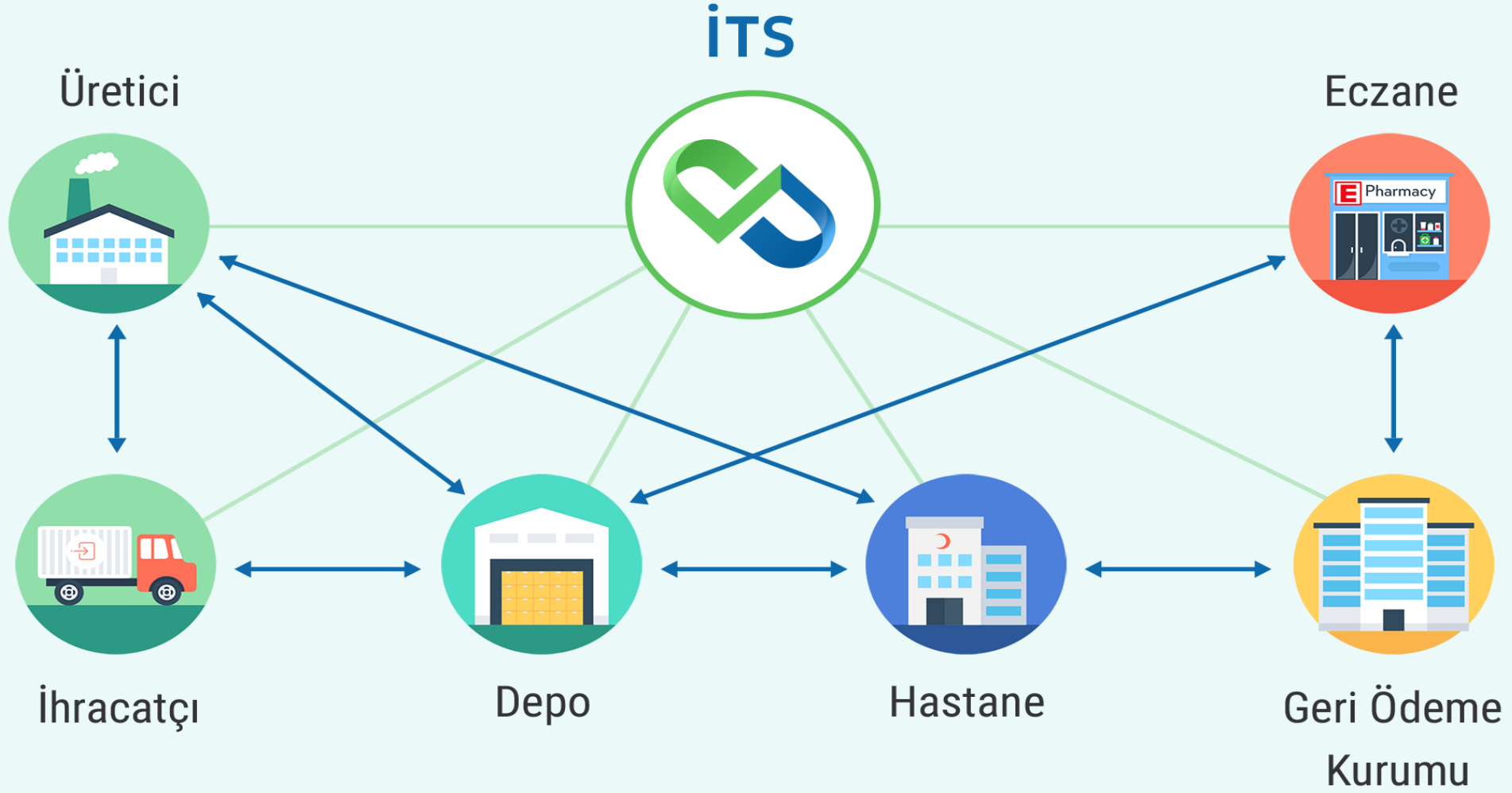

Kırgızistan'a İlaç Tedariğinde Ruhsatlandırmaya Tabi Olmayan İlaç Ürünlerinin Listesi

**Hayati Öneme
Sahip İlaç
Ürünlerinin Listesi**

**Geçici olarak ithalatına ve
tıbbi kullanımına kayıtsız
olarak izin verilen özel
ilaç listesi**

**Stratejik İlaç
Ürünlerinin Listesi
(Yeni Mevzuat
Değişikliği)**

Sektör Sorunları

01

Ruhsatların alınması

02

Etik olmayan pazarlama uygulamaları

03

Halkın her türlü ilaca erişebilirlik seviyesi düşük

04

Bazı şirketlerin standartlara uyum sağlamamaları

05

Reçetesiz ilaç alımı ve Bilinçsiz ilaç tüketimi

06

İlaç depolarının uluslararası standartlara uygun değildir

07

GMP ve GDP uygulamaları zayıf

İlaç Sektöründe İşbirliği ve Pazar Fırsatları

Rusya-Ukrayna savaş krizi

01

Kırgız Farmasiya Devlet Şirketi

02

Bişkek Türk-Kırgız Dostluk Devlet Hastanesi

03

Kırgızistan'da ortak şirketin kurulması,
ortak yatırımların yapılması

04

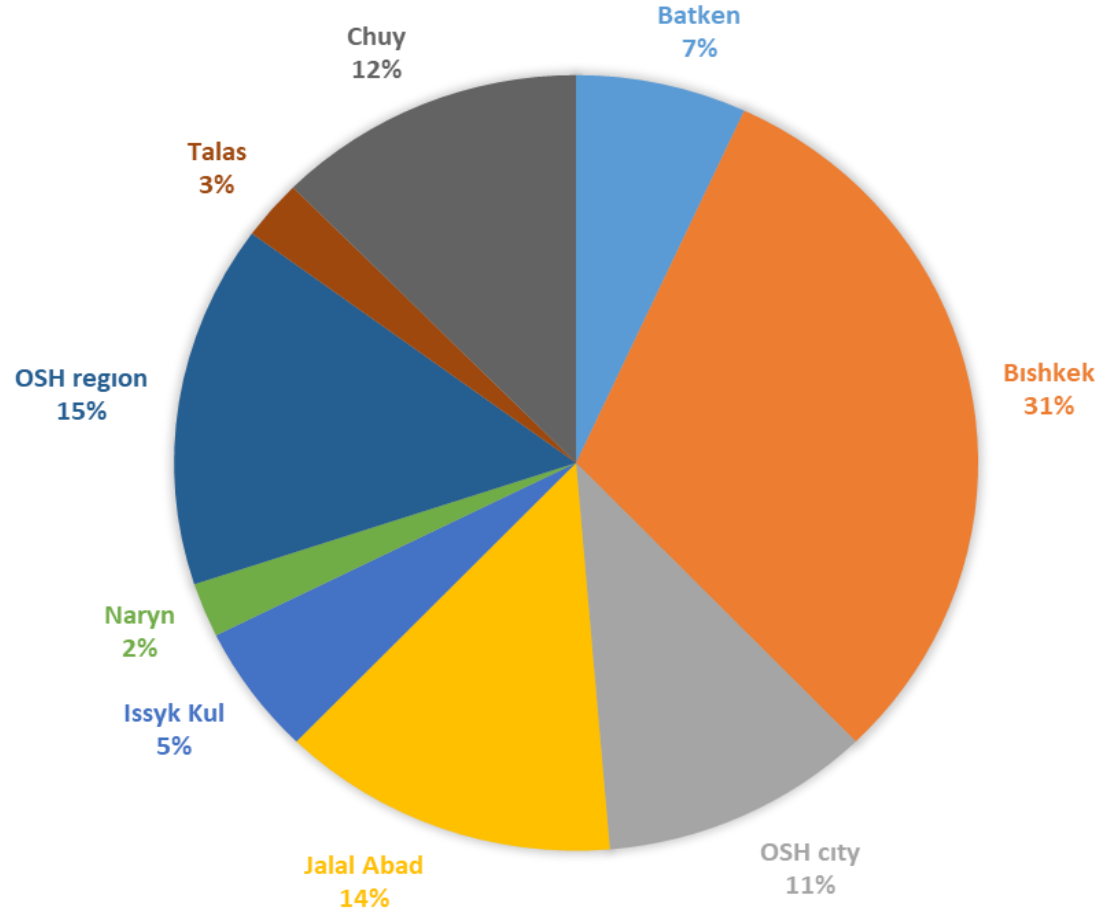
1500e yakın Türk menşeli ürünün kaydı

Kırgızistan'da en popüler ilaç grupları:

- ❖ İltihabı önleyici ve ağrı kesici ilaçlar
- ❖ Antibiyotikler
- ❖ Vitaminler ve Mineraller
- ❖ Alerji ilaçları
- ❖ Gastrointestinal ilaçlar
- ❖ Kardiyovasküler ilaçlar
- ❖ Solunum yolu hastalıklarının tedavisine yönelik ilaçlar
- ❖ Antiepileptik ilaçlar
- ❖ Cilt hastalıklarının tedavisine yönelik ilaçlar
- ❖ Şeker hastalığı tedavisi için ilaçlar
- ❖ Kanser ilaçları
- ❖ Nörolojik hastalıkların tedavisine yönelik ilaçlar

ECZANELERİN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

Bölge	Sayısı
Bıshkek	1173
Oş Bölgesi	575
Jalal Abad	516
Çüy	472
Oş Şehri	414
Batken	261
Issık Göl	206
Talas	95
Narın	86
Toplam	3798

İlaç Sektöründeki Önemli Kurumlar ve Önde Gelen Şirketler

İlaç Şirketleri Birliği

Distribütörler	Eczane Sayısı
Neman	380
Farmamir	87
Eray	39
ALKOR	6
Toplam	512

İnternet eczaneleri

Bişkek Ticaret Müşavirliği

TEŞEKKÜRLER !

E-posta:
biskek@ticaret.gov.tr